

Китоби Юил ва Калисои Лоудикияи Адвентистҳои рӯзи ҳафтум — Рақами сию ду

Jeff Pippenger

2026-01-20

Рақами сию ду

Барои расидан ба китоби Юил, бо Петрус ҳамчун шоҳиди мо, ин сафаре суҷҷараён будааст. Петрус яке аз шигифтангезтарин рамзҳо дар Каломи нубуввати Худост, аммо магар ҳамаи онҳо чунин нестанд? Петрус дар Қайсарияи Филиппӣ ҳузур дорад, инчунин дар Панतिकост, дар болохона, дар соати сеюм, ва сипас дар маъбад, дар соати нӯҳуми ҳамаи рӯз. Исо дар соати сеюм маслуб карда шуд ва дар соати нӯҳум ҷон дод. Петрус дар соати нӯҳум ба Қайсария даъват карда мешавад, аммо он Қайсарияе, ки ӯ дар достони Қурнилийос ба он даъват шудааст, Қайсарияи Филиппӣ дар домани кӯҳи Ҳермӯн нест, балки Қайсарияи канори баҳр буд, ки Қайсарияи Маритима номида мешуд.

Қайсарияи Маритима шаҳри соҳилӣ дар канори баҳри Миёназамин аст, тақрибан 30–35 мил шимоли Тел-Авиви муосир ҷойгир буда (онро Ҳиродуси Бузург ҳамчун шаҳри бузурги бандарии румӣ бино кардааст). Он дар китоби Аъмол бисёр зикр мешавад (15 бор ёд шудааст) ва ҳамаи шаҳрест, ки аксари мардум дар Аҳди Ҷадид онро ба таври сода танҳо «Қайсария» меноманд. Филиппуси башоратдиҳанда бо ҷор духтари нубувваткунандаи худ дар он ҷо зиндагӣ мекард (Аъмол 8:40; 21:8). Павлус ду сол дар он ҷо зиндонӣ буд, дар ҳузури ҳокимон Феликс ва Фестус, ва подшоҳ Агриппа ҳозир шуд (Аъмол 23–26). Аммо, шояд муҳимтар аз ин, Петрус дар ҳамаи ҷо ба садбошии румӣ Қурнилийос мавъиза кард — нахустин имон овардани бузурги ғайрияхудӣ ба масеҳият (Аъмол 10) дар соли 34 милодӣ, вақте ки он ҳафтае, ки Масеҳ аҳдро бо бисёрон тасдиқ кард, ба анҷом расид.

Ва ӯ бо бисёрон паймонро барои як ҳафта устувор хоҳад гардонид; ва дар миёни ҳафта қурбонӣ ва ҳадияро қатъ хоҳад кард, ва бар боли зиштиҳо вай онро хароб хоҳад сохт, ҳатто то анҷом, ва он чи муайян гардидааст, бар харобшуда рехта хоҳад шуд. Дониёл 9:27.

Кесарияи Маритима пойтахти маъмурии румӣ Яҳудо ва маркази муҳими ғайрияхудӣ буд. Кесарияи Филиппӣ шаҳри дигар аст, ки дар шимоли дурдаст, назди домани кӯҳи Ҳермӯн (тақрибан 25–30 мил шимоли Баҳри Ҷалил), дар он чи ҳоло минтақаи баландиҳои Голон аст (Баниёси муосир), ҷойгир буд. Он танҳо дар Инҷилҳо ёд шудааст (Матто 16:13 ва Марқӯс 8:27), вақте ки Исо шогирдони Худро ба Кесарияи Филиппӣ бурд. Ин ҳамаи макони машҳурест, ки дар он Петрус иқрор кард, ки Исо «Масеҳ, Писари Худои зинда» аст, ва дар он ҷо Исо эълон намуд: «Бар ин санг ман калисои Худро бино хоҳам кард, ва дарвозаҳои ҳодес бар он ғолиб нахоҳанд омад» (Матто 16:13–20). Он ҷо минтақаи бутпарастӣ буд, бо маъбадҳои барои худоёни юнонӣ, махсусан барои Пон, худои бузмонанд, ки ғори Пони ӯ «дарвозаҳои ҷаҳаннам» хонда мешуд; аз ин рӯ эълони Исо дар он ҷо махсусан таъсирбахш буд.

Ду шаҳр аз лиҳози ҷугрофӣ ва таърихӣ комилан ҷудо аз ҳам мебошанд — яке бандари пурҷӯшу хурӯши румӣ дар ҷанубу ғарб, ва дигаре макони шимолии эллинистӣ/бутпарастӣ дар наздикии сарчашмаҳои дарёи Урдун. Он шаҳри соҳилӣ дар Китоби Аъмол ҳукмфармо мебошад, дар ҳоле ки он шаҳри шимолӣ дар як лаҳзаи сарнавиштсози Инчилҳо мавқеи марказӣ дорад. Қайсарияи баҳр рамзи Рум — ҳайвон, ва Қайсарияи замин рамзи аждаҳо мебошад. Хоҳар Уайт давраро аз салиб то Панतिकост, яъне «мавсими Панतिकост», муайян мекунад, ки аз салиб оғоз ёфта, дар Панतिकост ба анҷом расид.

«Бо ҳавасу орзуи самимӣ ман ба он замоне менигарам, ки воқеаҳои рӯзи Панतिकост бо қудрате ҳатто бештар аз он маврид такрор хоҳанд шуд. Юҳанно мегӯяд: “Фариштаи дигареро дидам, ки аз осмон нозил мешуд, ва қудрати бузург дошт; ва замин аз ҷалоли ӯ мунаввар гардид.” Он гоҳ, чунонки дар айёми Панतिकост буд, мардум ҳақиқатро хоҳанд шунид, ки ба ҳар кас ба забони худаш гуфта мешавад.

«Худо метавонад ба ҳар ҷоне, ки бо ихлос меҷӯяд ба Ӯ хизмат кунад, ҳаёти нав бубахшад, ва лабҳоро бо ангишти фурӯзон аз қурбонгоҳ ламс намояд ва онҳоро водор созад, ки дар ситоиши Ӯ суханвар гарданд. Ҳазорон овоз бо қудрати баён кардани ҳақиқатҳои аҷоибӣ Каломи Худо фаро гирифта хоҳанд шуд. Забони лакнатдор озод хоҳад гардид, ва тарсончак қавӣ гардонда хоҳад шуд, то ба ҳақиқат бо ҷасорати комил шаҳодат диҳад. Бигзор Худованд ба қавми Худ ёрӣ диҳад, то маъбади ҷони худро аз ҳар нопокӣ пок созанд ва бо Ӯ ҷунон пайванди наздикро нигоҳ доранд, ки ҳангоми фурӯ рехтани борони охирин шарикони он гарданд». Review and Herald, July 20, 1886.

Ба таври дақиқ, мавсими Панतिकостӣ аз иди навбари ҳосил оғоз меёфт, ки бо эҳёи Масеҳ мутобиқат мекунад; аммо бе марғи салиб, ҳеҷ хуне намебуд, то Начотдиҳандаи эҳёшуда ҳангоми бархостани Худ онро бо Худ бибарад. Бе марғи Ӯ, Ӯ, ҳамчун Нони ҳаёт, дар рӯзи иди нони фатир ором намегирифт, ва Нони ҳаёт лозим буд, ки пеш аз бархостани Худ дар иди навбари ҳосил ором бигирад, ва ба ин васила давраи панҷохрӯзаро оғоз намояд, ки ба рӯз ва иди Панतिकост мебард.

Вақте ки Масеҳ омад, то аҳдро барои як ҳафта устувор гардонад, он ҳафта аз таъмиди Ӯ оғоз ёфт; ва баъд «дар нисфи ҳафта», сеюним сол пас, Ӯ маслӯб гардид, дар рӯзи нони фатир дар қабр ором гирифт, рӯзи якшанбе ҳамчун иди навбари ҳосили ҷав бархост, ва ба ин тартиб мавсими панҷохрӯзаи Пантикостро оғоз намуд, ки то иди навбарони гандум тӯл кашид. Аз салиб то анҷоми он ҳафта, сеюним соли дигар пас, он давраи ҳафтсола бо Қорнилюси Қайсарияи Маритима ба анҷоми худ расид, ки ӯ дар охири он ҳафта, дар соли 34 милодӣ, нахустин ғайрияҳудии имоноварда — ба калисои масеҳӣ — гардид.

Ҳафтае ки Масеҳ барои тасдиқ кардани аҳд омад, аз нигоҳи нубувват 2,520 рӯз аст, ва салиб «дар миёнаи ҳафта» мебошад; бинобар ин, он 1,260 рӯз пас аз таъмид ва 1,260 рӯз пеш аз имон овардани Қурнилийус буд. Ҳангоми салиб Масеҳ дар соати сеюм маслӯб шуд, ва Ӯ дар соати нӯҳум ҷон дод. Ин оғози мавсими Панतिकост буд ва дар анҷоми он, (зеро Исо ҳамеша анҷомро бо оғоз нишон медиҳад) дар рӯзи Панतिकост, Петрус мавъизаи аввалини худро аз китоби Юил дар соати сеюм дар болохона мекунад, ҳамон ҷое ки Масеҳ дар рӯзи эҳёи Худ бо шогирдон мулоқот кард. Сипас Петрус мавъизаи дуюми худро дар бораи Юил дар

маъбад дар соати нӯҳум мегӯяд. Равшан аст, ки соати сеюм ва соати нӯҳум рамзи алфа ва омегаи оғоз ва анҷоми мавсими Панतिकост мебошанд.

Сатр бар сатр, ҳангоме ки соати сеюм ва нӯҳуми ин ду воқеаро бо ҳам мутобиқ месозем, он шаш соатро ҳамчун як давраи нубувватӣ меёбем, ки ҳарду шохидии як ҷудоиро фароҳам меоранд. Масеҳ аз ҳаёт ба марг ва аз марг боз ба ҳаёт мегузарад. Ё аз замин ба осмон меравад ва боз ба замин бармегардад. Петрус аввал берун аст ва сипас дар дохили маъбад. Албатта, мутобиқатҳо ва ҳамоҳангиҳои дигари мувозии соати сеюм то нӯҳум низ ҳастанд, аммо нахуст бояд Петрус, Қурнилиус ва Қайсарияи баҳриро баррасӣ кунем.

Чунон ки дар тақсимои нубувватие, ки дар шаш соат ифода ёфтаанд, вақте ки ғаришта назди Қурнилиус фиристода шуд, то ўро роҳнамоӣ кунад, ки касеро барои даъват кардани Петрус бифиритад, он соати нӯҳум буд.

Дар Қайсария марде буд, ки Қорнилиус ном дошт, як сардори саднафара аз гурӯҳе, ки «дастай Итолиёӣ» номида мешуд; марди парҳезгор ва худотарсе буд бо тамоми хонадонаш, ки ба мардум садакаи бисёр меод ва ҳамеша ба Худо дуо мекард. Ё дар рӯйе, ошкоро, тақрибан дар соати нӯҳуми рӯз, ғариштаи Худоро дид, ки назди ў даромада, ба ў мегуфт: «Қорнилиус». Ва ҳангоме ки ба ў нигарист, тарсид ва гуфт: «Чист, эй Худованд?» Ва ў ба вай гуфт: «Дуоҳои ту ва садақаҳои ту барои ёдгорӣ пеши Худо боло рафтаанд. Ва акнун ба Ёфо одамон фирист ва Шимъўнро, ки лақабаш Петрус аст, талаб намо». Аъмол 10:1–5.

Омадани ғаришта рамзи паём, ва аломати роҳ аст, ва ғаришта инро, ки он аломати роҳ аст, тасдиқ мекунад, вақте ки мегӯяд: «Дуоҳои ту ва садақаҳои ту ҳамчун ёдгорӣ ба ҳузури Худо баромадаанд». Аломати роҳи анҷоми ҳафта он аст, ки Қурнилиус дар соати нӯҳум, пас аз чор рӯзи рӯза, барои Петрус кас фиристод, ва он «ёдгорӣ» номида мешавад, ки аломати роҳ аст. Ҳамчун «юзбошӣ», Қурнилиус сардори сад мард буд.

Вақте ки Петрус дар Қайсарияи Филиппӣ дар Матто боби шонздаҳ аст, ҳеҷ ишорае ба ягон соат вучуд надорад. Қайсарияи Филиппӣ номи он шаҳр дар он замоне аст, ки Исо шогирдонро ба он ҷо бурд. Дар таърихи Дониёл ёздаҳ, оятҳои сездаҳ то понздаҳ, оятҳои ки дар ҷанги Паниум иҷро шуданд ва ҷангиеро тимсол мекунанд, ки ба қонуни якшанбе дар Иёлотӣ Муттаҳида меоварад, Қайсарияи Филиппӣ Паниум номида мешуд. Петрус дар оятҳои сездаҳ то понздаҳ аст, вақте ки вай дар Қайсарияи Филиппӣ мебошад, ки ҳамон Паниум аст.

Муайян кардани он ки ҷанги Паниум иҷрошавии оятҳои сездаҳ то понздаҳи Дониёл ёздаҳ буд, ва он ки ин оятҳо ва таърихи ҷанги Паниум ҷангеро муайян мекунанд, ки ба қонуни якшанбе дар Иёлотӣ Муттаҳида меоварад, маҳз ҳамон гуна аст, ки усули «сатр бар сатр» барои амал кардан тарҳрезӣ шудааст. Ба кор бурдани он усул тақозо мекунад, ки Қайсарияи Филиппӣ ва Паниум бо ҳам мутобиқ карда шаванд, зеро қоидаи асосии пешгӯӣ, ки ба ин ҳақиқат дахл мекунад, ин аст, ки «ҳар яке аз анбиёи қадим бештар барои рӯзгори мо суҳан гуфтаанд, на барои рӯзҳое ки дар онҳо зиндагӣ мекарданд». Павлус меафзояд, ки арвоҳи анбиё ба анбиё тобеанд; бинобар ин, онҳо на танҳо ҳамагӣ айёми охиrho нишон медиҳанд,

балки ҳамаашон низ бо ҳам мувофиқанд.

Аз ин сабаб, агар ва ҳар гоҳе ки Паниум дар Каломи нубуввати Худо ҳамчун Паниум ва баъдан ҳамчун Қайсарияи Филиппӣ муайян карда шавад, ҳар дуи онҳо бояд дар айёми охир татбиқ карда шаванд, ва онҳо бояд бо ҳам мувофиқат намоянд, зеро онҳо ҳамон як шахр мебошанд.

Ба ин мантиқ, ҳарчанд андаке фарқкунанда, Қайсарияи Филиппӣ ва Қайсарияи Маритима низ марбутанд. Петрус бо Масеҳ ба Қайсарияи Филиппӣ рафт, аммо аз ҷониби Рӯҳулқудс ба Қайсарияи Маритима фиристода шуд. Бо вучуди ин, дар ҳар ду Қайсария маҳз Петрус шахсияти асосии аҳдӣ мебошад. Чизи ачиб дар ин силсила он аст, ки маҳз дар соати нӯҳум ғаришта ба Қурнилиус зоҳир шуд ва ба ӯ дастур дод, ки назди Петрус кас фириштад. Петрус дар Қайсария рамзи нубувватист, аммо ин ду Қайсария ба таври равшан аз ҳам фарқ доранд. Яке Қайсарияи канори баҳр аст, ва дигаре Қайсарияи рӯйи замин. Қайсарияи канори баҳр бо халқҳо вобаста аст, ва Қурнилиус маҳз дар поёни ҳафтаи аҳд дар соли 34 милодӣ аввалин имондори аз халқҳо гардида буд. Қайсарияи канори баҳр соати нӯҳум аст ва бо Петрус дар маъбад дар Панतिकост, ва бо марги Масеҳ дар соати нӯҳум мутобиқат мекунад.

Қайсария дар канори замин, яъне Қайсарияи Филиппӣ, соати сеюм аст. Ҳеҷ интиҳоби дигаре вучуд надорад. Қайсарияи Филиппӣ дар ибтидо — соати сеюм, ва Қайсарияи Маритима дар анҷом — соати нӯҳум. Филиппӣ алфои давраи шашсоата аст, ва Маритима омега. Омега дар соати нӯҳум марги Масеҳ дар миёнаи ҳафтаи аҳд буд, ва Петрус дар маъбад, дар Панतिकост, низ соати нӯҳум буд. Даъвати Қурнилиус барои Петрус бо марги Масеҳ мутобиқат мекунад, ки намунаи қонуни якшанбе аст, ва ҳамчунин бо Петрус дар маъбад дар Панतिकост, ки бори дигар намунаи қонуни якшанбе мебошад. Қурнилиус, ҳамчун нахустин ғайрияхудии имондоршуда, намояндаи нахустин коргари соати ёздаҳум дар вақти қонуни якшанбе аст.

Соати сеюм, вақте ки Масеҳ маслуб шуд, ва соати сеюм, вақте ки Петрус дар болохона буд, бояд ва танҳо метавонад Қайсарияи Филиппиро ифода намояд. Болохонае, ки Петрус дар рӯзи Панतिकост дар он буд, ҳамон айни болохонае буд, ки Масеҳ баъд аз эҳёи Худ, суъуд ва нузулаш зоҳир шуд. Масеҳ ба болохона омад ва сипас, пас аз панҷох рӯз, дар рӯзи Панतिकост, Петрус паёми китоби Юилро дар ҳамон болохона пешниҳод намуд.

Қайсарияи Филиппӣ соати сеюм аст, ки бо маслубшавӣ ва бо ҳучраи болоӣ дар Панतिकост мувофиқат мекунад. Маслубшавӣ рамзи парокандагӣ аст, ва ҳучраи болоӣ рамзи ягонагӣ. Ин Қайсарияи Филиппиро ҳамчун нуқтае муайян мекунад, ки дуруст пеш аз қонуни якшанбе қарор дорад, дар он ҷо як синф пароканда мешавад ва синфи дигар ҷамъ оварда мешавад. Вақте ки таърихи Ҷанги Паниум ба тақрор шудан оғоз мекунад, бокирагони нодон ва доно барои ҳамеша аз ҳам ҷудо хоҳанд шуд, ва онҳо бар сари салиб ҷудо хоҳанд шуд, ки он наздикшавии қонуни якшанbero ифода мекунад. Маҳз дар Қайсарияи Филиппӣ буд, ки Масеҳ ба таълим додан дар бораи қонуни якшанбеи наздикшаванда оғоз кард. Вақте ки Ӯ чунин кард, Петрус ба он паём муқобилат намуд; бинобар ин, дар нӯҳ оят Петрус намояндаи ҳам онҳое аст, ки муҳр зада мешаванд, ва ҳам онҳое, ки ба воситаи паёми салиб, ки қонуни

якшанбе аст, пароканда мегарданд.

Ў ба онҳо мегӯяд: «Лекин шумо Маро кӣ мегӯед?»

Ва Шимъӯни Петрус дар ҷавоб гуфт: «Ту Масеҳ ҳастӣ, Писари Худои зинда».

Ва Исо дар ҷавоби ӯ гуфт: «Хушо ту, эй Шимъӯн ибни Юнус, зеро инро на ҷисм ва на хун бар ту ошкор кардааст, балки Падари Ман, ки дар осмон аст. Ва Ман низ ба ту мегӯям, ки ту Петрус ҳастӣ, ва бар ин саҳра Ман калисои Худро бино хоҳам кард; ва дарвозаҳои дӯзах бар он ғолиб нахоҳанд омад. Ва ба ту калидҳои Малакути Осмонро хоҳам дод; ва ҳар он чи бар замин бибандӣ, дар осмон баста хоҳад шуд; ва ҳар он чи бар замин бикшоя, дар осмон кушода хоҳад шуд.»

Пас ба шогирдони Худ амр фармуд, ки ба ҳеч кас нагӯянд, ки Ў Исои Масеҳ аст. Аз он вақт Исо ба шогирдони Худ нишон додан оғоз кард, ки Ў бояд ба Ерусалим равад, аз дасти пирон, саркоҳинон ва китобдонон азобҳои бисёр бикашад, кушта шавад ва дар рӯзи сеюм аз нав эҳё гардад.

Он гоҳ Петрус Ўро як сӯ бурда, ба маломат кардани Ў оғоз намуд ва гуфт: «Худо нахоҳад, эй Худованд! Ин ҳаргиз бар Ту нахоҳад омад».

Аммо Ў рӯй гардонид, ба Петрус гуфт: «Аз пеши ман дур шав, эй Шайтон! Ту барои Ман васваса ҳастӣ; зеро на он чи аз Худост, дар фикри туст, балки он чи аз одамон аст». Матто 16:15–23.

Соати сеюми маслубшавӣ ва паёми Петрус дар болохона гузариши нубуввати калисои муборизро, ки ҳамчун калисое бо ҳам гандум ва ҳам алафи бегона муайян шудааст, ба сӯи калисои зафарманд мутобиқ месозад. Калисои зафарманд қурбонии навбари гандуми Панतिकост аст, ки ҳамон қонуни якшанбе мебошад. Вақте ки алафи бегона ва гандум ба камол мерасанд, фариштагон ин ду табақро аз ҳам ҷудо мекунад. Махз он боронест, ки аз 9/11 ба пошидан оғоз кард, ва он боис мегардад, ки гандум ва алафи бегона ба самар расанд.

Давраи шашсоата таърихи ҷамъомади хаймаи Эксетерро то 22 октябри соли 1844, вуруди зафармандонаи Масеҳ ба Ерусалим ва вуруди подшоҳ Довудро бо сандуки аҳд ба Ерусалим ифода мекунад. Соати нӯҳум ҳамчунин вақти қурбонии шомгоҳист, тахминан соати 3 баъд аз нисфирӯзӣ.

Акнун ин аст он чи бар қурбонгоҳ ҳоҳӣ овард: ду барраи яксола, рӯз ба рӯз, ҳамеша. Як барраро субҳгоҳон ҳоҳӣ овард; ва барраи дигарро шомгоҳон ҳоҳӣ овард. Хуруҷ 29:38, 39.

Калимае, ки ба «ҳатто» тарҷума шудааст, баъзан ҳамчун «байни шомҳо» ифода мегардад. «Байни шомҳо» ба давраи шашсоатаи байни соати сеюм ва соати нӯҳум ишора мекунад. Ҳафтаи аҳди Масеҳ давраи шашсоатаро бар салиб намояндагӣ мекунад, ки он алфои давраи шашсоата дар Панतिकост мегардад. Ду шохид дар ҳафтаи аҳд мавҷуданд, ки давраи шашсоатаро муайян месозанд, ва онҳо на танҳо бо пешгӯии ҳафтаи муқаддас, балки низ бо рамзҳои мавсими Панतिकост бевосита пайванд доранд. Сипас, дар анҷоми ҳамон ҳафтаи

айнии нубувватӣ, Петрус дар соати нӯҳум ба Қайсария даъват карда мешавад. Ин воқеият, ки дар дохили ҳамаи сохтори нубуввати ҳафтаи муқаддас се соати нӯҳум вучуд дорад, ки дутои онҳо анҷомҳои омегавии як давраи шашсоата буданд, ва он ҳамаи давраи байни қурбонҳои субҳгоҳӣ ва шомгоҳӣ буд, аз рӯи зарурати нубувватӣ талаб мекунад, ки соати сеюм низ ҳамчун алфои даврае вучуд дошта бошад, ки дар соати нӯҳуми Қурнилиус ба анҷом расид.

Ду Қайсария, ки ҳар ду дар онҳо Петрус шахси меҳварӣ аст, Қайсарияи Филиппиро ҳамчун соати сеюм муайян мекунад. Он давраи шашсоата бо Қайсария оғоз меёбад ва бо Қайсария анҷом меёбад, зеро анҷом бо ибтидо тасвир мешавад.

Барраи Фисх бояд бегоҳ кушта мешуд, яъне дар соати нӯҳум — он замоне ки Масеҳ вафот кард.

Ва онро то рӯзи чордахуми ҳамаи моҳ нигоҳ доред; ва тамоми ҷамоати ҷамъияти Исроил онро шомгоҳон забҳ намоянд. Хуруҷ 12:6.

Соати дуо ҳамчунин соати нӯҳум аст, зеро ки он ҳангоми қурбонии шом буд.

Бигзор дуои ман пеши Ту мисли бухур қоим шавад; ва боло бурдани дастҳоям мисли қурбонии шомгоҳӣ. Забур 141:2.

Мувофиқи он ки қурбонии шом соати дуо буд, Эбро ҳангоми қурбонии шом дуо мегуяд; пас ӯ дар соати нӯҳум дуо мегуяд, дар ҳамаи вақте ки Петрус дар маъбад буд, ки Масеҳ вафот кард ва ки ба Қурнилиус гуфта шуд, то кас фиристода, Петрусро даъват намояд.

Ва ҳангоми қурбонии шом ман аз ғаму андӯҳи худ бархостам; ва либос ва ҷомаи худро дрида, бар занҳои худ афтадам ва дастҳои худро сӯи Худованд Худои худ густурдам. Эбро 9:5.

Дар дуои худ, Эбро баъд аз дарк кардани он ки онҳое, ки аз Бобил барои аз нав бино кардани маъбад ва Ерусалим берун омада буданд, бо занони бутпараст пайваста буданд, тавба мекунад.

Ва ҳангоме ки Эбро дуо мегуфт ва иқрои менамуд, гиракунон худро пеши хонаи Худо ба замин меафканд, аз Исроил назди ӯ ҷамоати бисёр азими мардон ва занон ва қўдакон ҷамъ омаданд; зеро қавм бисёр саҳт мегиристанд. Ва Шеканё писари Еҳиил, яке аз писарони Элом, дар ҷавоб ба Эбро гуфт: «Мо бар зидди Худои худ хиёнат кардаем ва аз қавмҳои ин замин занони бегона гирифтаем; вале ҳанӯз дар Исроил дар бораи ин кор умед ҳаст. Пас, акнун биёед бо Худои худ аҳд бандем, ки ҳамаи занонро ва онҳое, ки аз онҳо таваллуд шудаанд, мувофиқи машварати хоҷаи ман ва онҳое ки аз амри Худои мо ба ларза меоянд, дур кунем; ва бигзор ин мувофиқи шариат ба амал оварда шавад. Барҳез, зеро ин кор ба ту тааллуқ дорад; мо низ бо ту хоҷем буд; қавидил бош ва амал намо».

Пас Эбро бархоста, саркоҳинон, левизодагон ва тамоми Исроилро қасам дод, ки мувофиқи ин суҳан амал намоянд. Ва онҳо қасам хӯрданд. Пас Эбро аз пеши хонаи Худо

бархоста, ба хучраи Ехӯнонон писари Элиошиб рафт; ва чун ба он ҷо даромад, на нон хӯрд ва на об нӯшид, зеро ки аз сабаби гуноҳи асирони бозгашта мотам медошт. Ва дар тамоми Яхудо ва Уршалим ба ҳамаи фарзандони асирӣ нидо карданд, ки дар Уршалим ҷамъ шаванд; ва ҳар кӣ дар давоми се рӯз, мувофиқи машварати сарварон ва пирон, намеомад, тамоми дороии ӯ мусодира карда мешуд, ва худӣ ӯ аз ҷамоати асирони бозгашта ҷудо карда мешуд. Пас ҳамаи мардони Яхудо ва Бинёмин дар давоми се рӯз дар Уршалим ҷамъ шуданд. Ин дар моҳи нӯҳум, дар рӯзи бистуми моҳ буд; ва тамоми қавм дар саҳни хонаи Худо нишаста буданд ва аз сабаби ин кор ва аз борони саҳт меларзиданд. Эсро 10:1–9.

Аҳди саду чилу чор ҳазор ҳамчун ҷудошавӣ аз онҳое тасвир мешавад, ки занони бегона гирифта буданд. Ин ҳамон ҷудошавии бокирагони доно ва нодон аст, ва он дар соати нӯҳум ба амал меояд, ки он марги Масех, хузури Петрус дар маъбад дар рӯзи Панतिकост ва хонда шудани Петрус ба Қайсария назди баҳр аст. Ҷудошавии Эсро низ ҳамон поксозии левизодагон аз ҷониби Фиристодаи Аҳд дар боби сеюми Малоқӣ мебошад. Поксозӣ дар Малоқӣ ду поксозии маъбадро аз ҷониби Масех ба тасвир меорад.

«Ҳангоме ки маъбадро аз харидорон ва фурӯшандагони ҷаҳон пок мекард, Исо рисолати Худро эълон намуд, ки дилро аз олудагии гуноҳ пок созад,—аз хоҳишҳои заминӣ, шаҳватҳои худхоҳона, одатҳои шариронае, ки ҷонро фосид месозанд. «Ва Худованде, ки шумо Ёро мечӯед, ногаҳон ба маъбади Худ хоҳад омад, ва Фариштаи аҳд, ки шумо ба Ё шавқ доред; инак, Ё хоҳад омад, мегӯяд Худованди лашкарҳо. Лекин кист, ки рӯзи омадани Ёро таҳаммул карда тавонад? Ва кист, ки ҳангоми зоҳир шудани Ё устувор бимонад? Зеро ки Ё мисли оташи гудозанда ва мисли ишқори ҷомашӯён аст. Ва Ё нишаста, нукраро гудохта ва пок хоҳад кард; ва банӣ-Ловиро пок хоҳад намуд, ва онҳоро мисли тилло ва нукра соф хоҳад кард, то ки онҳо барои Худованд ҳадияро бо адолат биёранд» (Малоқӣ 3:1–3 иқтибос шудааст). «Орзуи асрҳо», 161.»

Ба Эсро ва ба онҳое ки ба аҳд дохил мешаванд, гуфта мешавад, ки «бархезанд», ва ба Еҳушаъ низ гуфта шуд, ки баъд аз он ки ҳамаи исёнгарон дар тӯли сию ҳашт сол мурданд, бархезад. Ба Исроили қадим ду сол лозим шуд, то дар ҷараёни озмоиши даҳқарата ноком гардад, ва сию ҳашт сол баъд ҳамаи исёнгарон мурда буданд, ва Худо ба онҳо мегӯяд, ки бархезанд.

Акнун бархезед, гуфтам ман, ва аз наҳри Зеред бигзаред. Ва мо аз наҳри Зеред гузаштем. Ва муддате ки мо аз Қодеш-Барнеа баромада будем, то он даме ки аз наҳри Зеред гузаштем, сию ҳашт сол буд; то тамоми насли мардони ҷангӣ аз миёни урдугоҳ нест гардиданд, чунон ки Худованд барояшон қасам хӯрда буд. Такрори Шариат 2:13, 14.

Дар Юҳанно боби панҷум, Исо марди нотагонро, ки сию ҳашт сол дар ҳамон ҳол буд, шифо дод, ва ҳангоме ки Ё ўро шифо бахшид, ба он мард гуфт: «Бархез».

Зеро фариштае дар вақти муайяне ба ҳавз фуруд меомад ва обро ба ҷунбиш меовард; ва ҳар кӣ аввалин шуда, баъд аз ҷунбидани об, ба он медаромад, аз ҳар беморие ки дошт, шифо меёфт. Ва дар он ҷо марде буд, ки сию ҳашт сол боз гирифтори беморӣ буд. Чун Исо ўро хобида дид ва донист, ки ӯ аллакай муддати дарозе дар он ҳолат аст, ба вай

гуфт: «Оё меҳоҳӣ шифо ёбӣ?»

Марди нотагон ба Ӯ ҷавоб дод: «Эй ого, касе надорам, ки хангоми ба ҷунбиш омадани об маро ба ҳавз ғурурад; вале то ман мерасам, дигаре пеш аз ман поён мефарояд».

Исо ба ӯ гуфт: «Барҳез, бистари худро бардор ва роҳ рав». Ва дарҳол он мард тандуруст шуд, бистари худро бардошт ва роҳ рафт; ва он рӯз шанбе буд. Юҳанно 5:4–9.

Дар тасвири Эбро дар бораи аҳди яксаду чилу чор ҳазор, мардум мебоист «барҳезанд». Дар соли 1838 Қозайя Литч, воҳизи барҷастаи миллерӣ, поёни ҳукмронии Усмонӣро тақрибан дар соли 1840 пешгӯӣ кард, ва паёми миллерӣ барҳост, то он ки бо иҷрои дақиқи он дар 11 августи соли 1840 қувват ёбад. Бардошта шудани калисои ғолиб пешгӯие низ дар бар мегирад, ки боиси барҳостани қавми Худо мегардад, хангоме ки аҳд барқарор мешавад. Дар ҷудо шудани Эбро аз қонун бегона мо поксоии левизодагонро дар Малоқӣ меёбем, инчунин ду поксоии маъбад аз ҷониби Масеҳро, ва ҳар як хат ҷудо шудани гандум аз мастанакро муайян мекунад, яъне он чизеро, ки хангоме анҷом меёбад, ки Масеҳ гуноҳро барои ҳамеша аз дилҳои яксаду чилу чор ҳазор дур мекунад. Соати нухуми Масеҳ, ва ду соати нухуми Петрус, ҳамроҳ бо дуои Эбро барои покӣ, бо қонуни якшанбе мувофиқат мекунад, вақте ки борони охири бе андоза рехта хоҳад шуд. Дар боби нухуми Дониёл, Дониёл дар вақти қурбонии шомгоҳӣ, ки соати нухум аст, ба дарҳостҳои худ ҷавоб мегирад.

Бале, хангоме ки ман дар дуо сухан мегуфтам, ҳамон мард Ҷабраил, ки ӯро дар рӯё дар ибтидо дида будам, бо парвози тез расида, дар вақти қурбонии шом ба ман расид. Дониёл 9:21.

Ба мо маълум карда шудааст, ки рӯёҳое, ки ба Дониёл назди дарёҳои бузурги Шиньор дода шуда буданд, ҳоло дар ҷараёни иҷро шудан қарор доранд, ва мо бояд шароитро, ки дар он пешгӯиҳо дода шуданд, ба назар гирем.

«Нуре, ки Дониёл аз Худо гирифт, махсусан барои ҳамин рӯзҳои охир дода шуда буд. Рӯёҳое, ки ӯ назди соҳилҳои Ӯлой ва Ҳиддеқал, он дарёҳои бузурги Шиньор, дид, ҳоло дар ҳоли иҷро шудананд, ва ҳамаи воқеаҳо ки пешгӯӣ шудаанд, ба зудӣ ба вуқӯъ хоҳанд пайваست.

«Вазъияти қавми яҳудиёро дар он айёме, ки пешгӯиҳои Дониёл дода шуданд, ба назар гиред». Testimonies to Ministers, 113.

Нури рӯёҳое, ки бо дарёҳои Ҳиддекел ва Ӯлой вобастаанд, шаш боби охири боби ёздаҳуми Дониёлро ифода мекунад. Дар боби нӯҳум, ки аз ҷониби дарёи Ӯлой намояндагӣ мешавад, ба Дониёл нур бар бобҳои ҳафтум, ҳаштум ва нӯҳум дода мешавад. Дар боби даҳум, ки аз ҷониби дарёи Ҳиддекел намояндагӣ мешавад, ба Дониёл нури бобҳои даҳум, ёздаҳум ва дувоздаҳум дода мешавад. Маълумоти нубувватӣ ҳам аз ҷониби воқеаҳои нубувватие, ки дар дохили бобҳо намояндагӣ шудаанд, ифода меёбад, ва ҳам аз ҷониби ҳуди Дониёл, зеро мо бояд вазъияти ҳалки яҳудиёро дар он замоне, ки ин нубувватҳо дода шуданд, ба назар гирем.

Мо бояд он мулоҳизаҳоро ба рӯзҳои охир биёварем ва онҳоро бо шаҳодатҳои набии дигар мувофиқ созем. Ин маънои онро дорад, ки ҳамоно тавре ки Петрус дар Қайсарияи Филиппус ва ҳамчунин Қайсарияи Маритима мебошад, Дониёро Чабраил дар боби нӯҳум дар соати нӯҳум аёдат мекунад, ва дар боби даҳум ўро дар рӯзи бисту дуюм аёдат мекунад. Нури Улай ва Хиддакел барои рӯзҳои охир дар соати нӯҳуми рӯзи бисту дуюм барои Дониёл кушода мешавад. Он нур рехта шудани борони охиристо ба андоза ҳангоми қонуни якшанбе ифода мекунад.

Шаҳодати Дониёл дар соати нӯҳум комилан кушода мегардад, зеро он ҳам таърихи зоҳирӣ ва ҳам ботинии он чиро, ки дар айёми охир ба қавми Худо «воқеъ мешавад», муайян месозад. Вақте ки он нур ба ғайрияҳудиён эълон карда мешавад, ки онҳоро Қорнилиус намояндагӣ мекунад, онҳо яксаду чилу чор ҳазорро даъват хоҳанд кард, шариати Худо ба воситаи таҳмили рӯзи якшанбе кушта хоҳад шуд, ва Петрус ба маъбаде, ки Масеҳ аз он берун рафта буд ва онро ҳонаи ҳолии яҳудиён номида буд, паёме хоҳад расонд. Петрус ба ғайрияҳудиён, ва ҳамчунин ба Шӯрои олии яҳудӣ сухан мегӯяд, дар ҳоле ки Азро барои ҷудой илтиҷо мекунад ва Дониёл барои нур рӯза дошта, дуо мегӯяд. Соати нӯҳум дар Панतिकост, ҳангоми марги Масеҳ, ҳангоми даъвати Петрус аз ҷониби Қорнилиус, қурбонии шомгоҳӣ — ҳамаи ин бо Илос бар кӯҳи Кармил мувофиқат мекунад.

Аён аст, ки давраи шашсоата давраеро ифода мекунад, ки бо қонуни якшанбе ба поён мерасад, аммо он аз воқеае оғоз меёбад, ки бевосита ба анҷом вобаства аст, чунон ки қурбонҳои субҳгоҳӣ ва шомгоҳӣ буданд. Ба истилоҳи Петрус, давраи шашсоата аз Қайсарияи Филиппӣ то Қайсарияи соҳили баҳр аст. Дар Панतिकост он аз болохона то маъбад буд. Даврае, ки он нури дурахшонест, ки дар оғози роҳ барпо мегардад, Нидои Нисфи Шаб аст, ва он давра то қонуни якшанбе мерасад. Шаш соат, миёни ду шом, вуруди зафармандонаи Масеҳро ба Ерусалим ифода мекунад, ки он, дар навбати худ, давраи аз маҷлиси хаймазании Эксетер аз 12 то 17 августи соли 1844-ро намояндагӣ мекард, ки эълони паёмеро оғоз намуд, ки ба анҷоми худ дар 22 октябри соли 1844 расид. Эксетер Қайсарияи Филиппӣ аст ва Қайсарияи соҳили баҳр 22 октябри соли 1844 мебошад. Оғоз, ҳамчунон ки анҷом, бо Қайсария ишора мегардад.

Вуруди зафармандона бо як ихтилоф дар оғоз ва як ихтилоф дар анҷом мушаххас гардидааст. Ихтилоф дар Exeter бо ибодати дурӯғине муаррифӣ шуд, ки дар ҳудуди хаймаи Watertown ба амал меомад. Он ду хайма ду паёмо муаррифӣ мекарданд, ва ҳангоме ки Масеҳ ба Ерусалим дохил мешуд, яҳудиёни муноқишапеша аз паёме, ки Ё ҳангоми аз Кӯҳи Зайтун фаромада, савори ҳаре, ки чанде пеш кушода шуда буд, ба сӯи Ерусалим мерафт, эълон мегардид, шикоят карданд. Ихтилофи аввал ва охир барои он давра алфа ва омегаро муайян мекунад. Дар Exeter гурӯҳи Watertown гурӯҳе аз бокираҳоро муаррифӣ мекунад, ки равшан надоштанд, ва барои онҳо дари наҷот баста шуд. Дар анҷоми он давра дари воридшавӣ ба ҷойи муқаддас баста шуд, ва ба ин тартиб барои он давра алфа ва омега фароҳам омад. Он алфа ва омега бо ду ихтилофи вуруди зафармандона мутобиқат мекунад, ва Қайсария то Қайсария бо Петрус.

Дар Қайсарияи Филиппӣ номи Шимъун Бар-Юно ба Петрус иваз карда мешавад, дар порчае ки дар он ӯ ҳамчун сухангӯи илҳом ситоиш мегардад, сипас чун Шайтон маҳкум карда мешавад, зеро ба паёми салиб муқобилат намуд. Петрус рамзи ду табақаест, ки ба воситаи паёми таъмид ва салиб, яъне паёми 9/11 ва қонуни якшанбе, аз ҳам ҷудо мешаванд.

«Барои ҳар яке аз он табақаҳое ки дар шахси фарисӣ ва бочгир намояндагӣ шудаанд, дар таърихи ҳавворӣ Петрус дарсе вучуд дорад. Дар оғози шогирдии худ Петрус худро қавӣ мепиндошт. Мисли фарисӣ, ба назари худ ӯ «монанди дигар одамон» набуд. Вақте ки Масеҳ дар арафаи хиёнат ба Ӯ шогирдонашро пешакӣ огоҳ карда гуфт: «Ҳамаи шумо дар ин шаб ба сабаби Ман ба васваса меафтед», Петрус бо итминон изҳор намуд: «Агарчи ҳама ба васваса афтанд, лекин ман не». Марқ. 14:27, 29. Петрус хатари худро наменинохт. Боварӣ ба нафси худ ӯро ба гумроҳӣ андохт. Ӯ худро кодир медонист, ки ба озмоиш муқовимат кунад; аммо баъд аз чанд соати кӯтоҳ имтиҳон фаро расид, ва ӯ бо лаънат ва қасам ба Худованди худ инкор кард». Масалҳои Масеҳ, 152.

Дар соати нӯҳум, ки вақти қурбонии шомгоҳӣ буд, дар ҷавоб ба дуои Илёс оташ фуруд омада, қурбониро фуру бурд, то ки қавми Худо бидонанд, ки Худованд Худост. Дар кӯҳи Кармил ду табақа рамзгузорӣ шудаанд: як табақа, ки он гоҳ дарк мекунад, ки Худованд Ӯ Худост, ва табақаи дигаре, ки аз ҷониби анбиёи Баал намояндагӣ мешавад ва баъд аз он кушта мешаванд.

Ва дар вақти тақдими қурбонии шом, Илёс-пайғамбар наздик омада, гуфт: «Эй Парвардигор, Худои Иброҳим, Исҳоқ ва Исроил, бигзор имрӯз маълум гардад, ки Ту Худо дар Исроил ҳастӣ, ва ман бандаи Ту ҳастам, ва ҳамаи ин корхоро ба каломи Ту анҷом додаам. Маро бишнав, эй Парвардигор, маро бишнав, то ин қавм бидонанд, ки Ту Парвардигор Худо ҳастӣ, ва дили онҳоро боз ба сӯи Худ баргардонидаӣ».

Пас оташи Худованд фуруд омад, ва қурбонии сӯхтанӣ, ва ҳезум, ва сангҳо, ва хокро фуру бурд, ва обери, ки дар ҷӯйбор буд, лесида хушк кард. Ва чун тамоми қавм инро диданд, бар рӯйҳои худ афтоданд ва гуфтанд: «Худованд — Ӯст Худо; Худованд — Ӯст Худо».

Ва Илёс ба онҳо гуфт: «Анбиёи Баалро бигиред; нагузоред, ки ҳатто яке аз онҳо гурезад». Ва онҳоро дастгир карданд; ва Илёс онҳоро ба соҳили наҳри Қишун фуруд овард ва дар он ҷо кушт. 3 Подшоҳон 18:36–40.

Қурбонии шомгоҳӣ, марги Масеҳ, шифо додани марди ланг аз ҷониби Петрус, расонидани паём аз ҷониби Петрус ба ғайрияхудиён, гирифтани нури нубувват аз ҷониби Дониёл, иҷобат ёфтани дуои Илёс бо оташ, дар ҳоле ки Узро дар палосу хокистар истода, барои гузариши Лоудикия ба Филоделфия дуо мекунад, барои гузариши калисои мубориз ба калисои зафарманд. Соати нӯҳум соати қурбонист, соати иҷобати дуост, соате ки осмон ба замин мерасад, пули миёни доварӣ ва раҳмат аст, ва аз ҳамин сабаб Масеҳ дар соати нӯҳум мемирад, зеро соати нӯҳуми қурбонӣ Инчилро барои ғайрияхудиён кушод, онҳое ки дар зулмот нишаста буданд, вале вақте китоби Дониёл дар қонуни якшанбе ба таври комил кушода шавад, нури азимеро хоҳанд дид.

Дар ҳадияи Чидъӯн дар Доварон 6:21, Фариштаи Худованд бо асои худ ба қурбонии гӯшту нони фатирии Чидъӯн даст мерасонад, ва аз санг оташ бархоста, онро тамоман фурӯ мебарад. Ин оташ даъвати Худоро ба Чидъӯн ва пазируфтани он нишонро тасдиқ кард.

Ва ӯ ба вай гуфт: «Агар ҳоло дар назари ту файз ёфта бошам, пас ба ман аломате нишон деҳ, ки ту бо ман сухан мегӯӣ. Илтимос, аз ин ҷо нарав, то ман назди ту биёям ва ҳадияи худро берун оварда, пеши ту гузорам». Ва ӯ гуфт: «Ман хоҳам монд, то ту бозгардӣ». Ва Чидъӯн ба дарун даромада, як бузғолаи ҷавон ва кулчаҳои фатир аз як эфа орд муҳайё кард; гӯштро дар сабад гузошт, ва шӯрборо дар дег андохт, ва онҳоро назди ӯ, зери дарахти булут, берун оварда, пешкаш намуд. Ва фариштаи Худо ба ӯ гуфт: «Гӯшт ва кулчаҳои фатирро бигир ва онҳоро бар ин санг бигузор, ва шӯрборо бирез». Ва ӯ чунин кард. Он гоҳ фариштаи Худованд нӯги асоеро, ки дар дасташ буд, дароз карда, ба гӯшт ва кулчаҳои фатир расонд; ва аз санг оташ баромада, гӯшт ва кулчаҳои фатирро фурӯ бурд. Он гоҳ фариштаи Худованд аз пеши назари ӯ нопадид шуд. Ва чун Чидъӯн дарк кард, ки ӯ фариштаи Худованд аст, Чидъӯн гуфт: «Вой бар ман, эй Худованди Парвардигор! зеро ки ман фариштаи Худовандро рӯ ба рӯ дидаам». Доварон 6:17–22.

Фаришта дар ояти аввали боб ба Чидъӯн зоҳир шуд ва Чидъӯнро «марди ҷасури қавӣ» номид, ва Чидъӯн барои исботи он иддао аломате талаб кард. Сипас Чидъӯн аз фаришта хоҳиш кард, ки андаке даранг кунад, ва фариштае, ки дар нубувват даранг мекунад, фариштаи дуум аст. Баъд аз он ки замони даранг ба поён расид, Чидъӯн қурбоние пеш овард ва оташ он қурбониро фурӯ бурд. Чидъӯн дар соати нӯҳум қарор дорад, зеро барои Илёс қурбонии шомгоҳӣ буд, ва соати нӯҳум ҳамон қонуни якшанбе аст, ҳангоме ки забонҳои оташини Панतिकост ҳамоҳанг мешаванд. Чидъӯн намояндаи гурӯҳест, ки Худовандро рӯ ба рӯ мебинад, ва ҳамин чиз дар боби даҳум бо Дониёл рӯй дод. Вақте ки Чидъӯн дид, ки оташ қурбониро фурӯ бурд, он гоҳ дарк кард, ки бо Худованд муошират доштааст, ки Ӯро рӯ ба рӯ дида буд.

Чидъӯн ба ин воқеият бедор мешавад, ҳангоме ки мӯъҷизаи оташ он нишонро тасдиқ мекунад; ва он нишон ҳуди Чидъӯн буд — он марди қудратманди Худо — ва лашкари 300 коҳин, ки ҳамаи онҳо 300 лавҳаи Ҳабаққуқро дар дастҳои худ доштанд. Он нишон, ё парчам, ҳуди Чидъӯн аст, ва ҳамчунин лашкари сесаднафара, ки он ҳамон лашкари қудратманди Ҳизқиёл аст, ки дар боби сию ҳафтум бармехезад.

Ҳангоме ки хаймаи ибодат дар Ибодат 9:23, 24, пас аз аввалин қурбонии Ҳорун ҳамчун саркоҳин, тақдис карда шуд, оташ аз пеши Худованд берун омада, қурбонии сӯхтанӣ ва ҷарбиरो бар қурбонгоҳ фурӯ бурд. Қавм аз ҳайрат нидо бароварданд ва рӯй ба замин афтоданд. Ин бояд, сатр бар сатр, бо оташи Илёс мувофиқат кунад.

Дуои соати нӯҳуми Эбро барои ҷудо шудани гандум аз қаҳдон, ки дар замони қонуни якшанбе ба амал меояд, ҳамон вақт иҷро мешавад, вақте ки калисои мубориз ба калисои зафарманд табдил меёбад. Он бояд ҳамчунин бо оташи Чидъӯн мувофиқат кунад. Оташи сӯзонанда бар қурбонии нахустини Ҳорун, ки пас аз ҳафт рӯзи тақдис дар рӯзи ҳаштум оварда шуд, дар ҳамон рӯз бозгашт ва ду писари шарири Ҳорунро нобуд кард. Вақте ки Рӯҳулқудс бе андоза дар соати нӯҳум, дар замони қонуни якшанбе, рехта мешавад, ҷудоии

ду табакаи коҳинон ба амал хоҳад омад, ва калисои зафарманд кори бо аспи сафеди Эфсӯс намояндагишударо оғоз хоҳад кард, ки барои ғолиб омадан ва ғолиб шудан берун меравад. Масҳи калисои зафарманд шоҳиди дуввуми худро дар маъбади Сулаймон меёбад.

Дар вақти бахшидани маъбади Сулаймон дар 2 Вақоеънома 7:1–3, баъд аз дуои Сулаймон, оташ аз осмон нозил шуда, қурбониҳои сӯхтанӣ ва забҳхоро фурӯ бурд. Чалоли Худованд маъбадро пур кард, ва ин мардумро ба сачда овард ва онҳо некии Худо ва раҳмати ҷовидонаи Ёро эълон карданд. Дар вақти қонуни якшанбе калисои ғолиб бар ҳамаи кӯҳҳо ҳамчун тоҷ ва парчам, мувофиқи Закарё ва Ишаё, боло бардошта мешавад. Вақте ки оташ ҳангоми бахшидани маъбади Сулаймон нозил шуд, маъбад аз чалоли Худованд пур гардид, ки рамзи он аст, ки садои карнаи ҳафтум кори худро бар қавми Худо ба анҷом расондааст ва наздик аст, ки ҳамон корро бар коргарони соати ёздаҳум низ ба анҷом расонад. Карнаи ҳафтум рамзи кафорат аст, яъне пайвастагии Илоҳият ва инсоният, ки ҳангоми Исо Малакути чалоли Худро боло мебардорад, ба амал меояд. Он оташе ки бар хаймаи Мусо ва маъбади Сулаймон нозил шуд, ҳамчунин барои писари Ҳорун, чунон ки барои Довуд низ, оташи доварӣ буд.

Қурбонии Довуд бар хирмани Аравнах/Орнан дар 1 Вақоеънома 21:26, дар вақти вабое, ки бар асари шумориши қавм аз ҷониби Довуд ба вучуд омад, бо оташе аз осмон бар қурбонҳои ҷавоб дода шуд, ки қабул гардидани онро нишон дода, вабори боздошт. Вабои Лаодикия он гоҳ ба анҷом мерасад, ки оташ бар қурбонии Довуд фуруд ояд, то вабои вобастагии ёро ба қувват ва ҳикмати инсонӣ боздорад. Гузариш аз инсонӣ ба Илоҳӣ-инсонӣ он гоҳ нишон дода мешавад, ки кафорат ба анҷом расида, калисо ҳамчун парчам барафрохта мешавад. Дар он лаҳза, мувофиқ ба маъбади Сулаймон, чалоли Худованд маъбадро пур кард, зеро Илоҳият бо инсоният якҷо мегардад.

Мо баррасии давраи Нидои Нисфи Шабо, ки бо соатҳои сеюм ва нӯҳум ифода шудааст, дар мақолаи навбатӣ идома хоҳем дод.

Ва баъд аз шаш рӯз Исо Петрус, Яқуб ва Юҳанно, бародари ёро, гирифта, онҳоро ба кӯҳи баланде ҷудогона баровард. Ва дар пеши онҳо дигаргуншакл шуд: ва рӯиш мисли офтоб медурахшид, ва либосаш мисли нур сафед буд. Ва инак, Мусо ва Ильёс ба онҳо зоҳир шуда, бо Ё гуфтугӯ мекарданд.

Он гоҳ Петрус ба Исо ҷавоб дода, гуфт: «Худовандо, будани мо дар ин ҷо некӯст; агар бихоҳӣ, дар ин ҷо се хайма бисозем: яке барои Ту, яке барои Мусо ва яке барои Ильёс». Ҳанӯз ӯ суҳан мегуфт, ки инак, абри равшане онҳоро сояфкан кард; ва инак, овозе аз абр баромада, гуфт: «Ин аст Писари маҳбуи Ман, ки аз Ё хушнуд ҳастам; Ёро бишнавед».

Вақте ки шогирдон инро шуниданд, рӯй ба замин афтоданд ва бисёр тарсиданд. Ва Исо наздик омада, ба онҳо даст расонд ва гуфт: «Барҳезед ва натарсед».

Ва ҳангоме ки чашмони худро боло бардоштанд, ҳеҷ касро надиданд, ҷуз танҳо Исоро. Ва чун аз кӯҳ фуруд меомаданд, Исо ба онҳо амр фармуда, гуфт: «Ин рӯёро ба ҳеҷ кас нагуед, то он даме ки Писари Одам аз мурдагон эҳё шавад». Матто 17:1–9.

